

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

Deres referanse

Vår referanse
18/00004-59

Vår dato
20.06.2018

Høringssvar på forslag til nasjonale retningslinjer for helse- og sosialfagutdanninger - barnevernspedagogutdanningen

Fellesorganisasjonen (FO) er fagforeningen og profesjonsforbundet for 28.000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere. Barnevernspedagogene utgjør 7615 medlemmer.

FO vil i vårt høringssvar forholde oss til oppbyggingen KD har bedt oss svare innenfor. Det vil si at høringsinstansene skal besvarer konkrete spørsmål med skalering og begrunnelse. Høringsspørsmålene er gjengitt i sin helhet og markert i blått.

Generelle kommentarer til retningslinjen

En god barnevernspedagogutdanning er viktig og en forutsetning for at vi utdanner faglig, trygge barnevernspedagoger. Våre medlemmer jobber i mange ulike tjenester som berører barn og unge. Utdanningens innhold må derfor svare på behov og utfordringer i ulike tjenester.

Generelle spørsmål om retningslinjen

1. I hvilken grad vurderes utkast til retningslinjen å være i tråd med tjenestenes fremtidige kompetansebehov? Besvar på en skala fra 1 -5, der '1' betyr i 'svært liten grad' og '5' betyr 'i svært stor grad'

(Barneverntjenestenes behov 4)

Begrunnelse

FO mener at det er bra at det i formålsbeskrivelsen fokuseres på målgruppe – dvs utsatte barn, unge og deres familie -framfor at det pekes på konkrete "etater». Samtidig er vi bekymret for at de foreslåtte retningslinjene har en for stor dreining i å kun være svar på barnevernets behov. Formålsbeskrivelsen er noe snever og rommer i for liten grad både det forebyggende feltet og miljøterapeutisk arbeid. I så måte mener vi at formålsbeskrivelsen i gjeldende rammeplan er bedre og dekker et bredere felt.

FO

Besøksadresse:
Mariboestgt. 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
02380

Telefaks:
94 76 20 18

e-post:
kontor@fo.no

www.fo.no

Bankgiro:
9001.06.35674

Bankgiro kontigent:
9001.08.71394

Foretaksnr.:
870 953 852 MVA

Hvorvidt utdanningen svarer opp tjenestenes behov – avhenger derfor av hva som defineres som tjenester. Siden ressursgruppa i formålsbeskrivelsen kun har valgt å trekke fram barnevernet som en tjeneste barnevernspedagogen skal utdannes til, er vi derfor usikre på i hvilken grad utkastet svarer på andre tjenesters kompetansebehov. Det gjelder kompetansebehov for bla oppvekstarenaer som skole/SFO, barnehage og fritidsklubb samt miljøterapeutisk arbeid.

Vi mener imidlertid den svarer godt på barnevernets behov.

- 2. I hvilken grad vurderes utkast til retningslinjen å være i tråd med brukernes fremtidige behov for kompetanse i tjenestene? Besvar på en skala fra 1 -5, der '1' betyr 'i svært liten grad' og '5' betyr 'i svært stor grad'**

(Brukernes behov i barnevernet 3)

Begrunnelse

Dette henger sammen med forrige spørsmål om tjenestenes behov. Fokuset som er valgt og som i så stor grad dreier seg inn mot barnevernet, gjør det vanskelig å vurdere om sluttkompetansen hos den ferdige barnevernspedagogen er i tråd med for eksempel behovene hos elever i skolen, ungdom på fritidsklubb eller beboere på en barnevernsinstitusjon.

- 3. Hvordan vurderes graden av detaljering med hensyn til utdanningsinstitusjonens behov for autonomi (mulighet for lokal tilpasning) og behovet for nasjonal standardisering å være ivarettatt i læringsutbyttebeskrivelsene? Besvar på en skala fra 1 -10, der '1' er 'alt for detaljerte' og '10' er 'alt for generelle'**

(Graden av detaljering 3)

Begrunnelse

FO er opptatt av at utdanningsinstitusjonene skal ha en viss grad av autonomi- samtidig er det viktig at man kjenner igjen en barnevernspedagog – uavhengig av hvor hun er utdannet. Noe av kritikken fra NOKUTs tilsyn fra 2016, var at det var for stor variasjon i innholdet i barnevernspedagogutdanningene. På enkelte utdanningsinstitusjoner har barnevernspedagog- og sosionom utdanningene framstått som nesten identiske og i NOKUT rapporten ble det pekt på at på i disse utdanningsstedene har barnefokuset og det barnevernsfaglige vært for utydelig.

FO synes at det er uheldig at ressursgruppa ikke har valgt å beskrive barnevernspedagogutdanningens kunnskapsområder. Uavhengig av studiested så mener vi at barnevernspedagogutdanningen må bygge på en felles fagforståelse og plasseres i en fagtradisjon. En beskrivelse av kunnskapsområder mener vi vil bidra til å kvalitetssikre læringsutbyttebeskrivelsene.

Vi viser i den forbindelse også til høringskonferansen på Gardermoen hvor flere fra utdanningsinstitusjonene var svært kritiske til at for eksempel sosialpedagogikk som fagtradisjon og kunnskapsområde var tatt ut. Begrunnelsen var, iflg presentasjonen, at sosialpedagogikk som fag er vanskelig å definere og et fag som pr i dag har liten aktualitet. Dette ble sterkt motsagt fra flere fra utdanning- og forskningsmiljøene.

I Meld. St.13 - Utdanning for velferd, står det barnevernspedagogutdanningen bør videreutvikles med utgangspunkt i Befringutvalgets utredning om kompetansebehovet i barnevernet. Videre slås det fast at utdanningen er basert på sosialpedagogikk som er relevant for andre områder enn barnevernet og «bør derfor ikke anses som en etatsutdanning for barnevernet, men som en utdanning som også kvalifiserer for arbeid med barn og unge i andre sammenhenger». (s. 83) Dette mener vi må følges opp i retningslinjene.

4. Er det noen typer kompetanse som mangler i høringsutkastet til retningslinje?

Dette mangler:

- har bred kunnskap om teorier knyttet til utvikling av positiv psykososial helse
- har bred kunnskap om ulike politiske, sosiale og samfunnsstrukturelle faktorer som preger ulike oppvekstarenaer og hvordan barn og unge forholder seg til dagens oppvekstsvilkår

5. Er beskrivelsen av den delen av utdanningen som foregår i praksis (praksisstudiet) hensiktsmessig og gjennomførbar?

Ingen kommentarer

6. I hvilken grad er omfanget på retningslinjene gjennomførbart innenfor rammene av en 3-årig bachelorutdanningen? Besvar på en skala fra 1-5 der '1' er 'alt for lite omfattende' og '5' er 'alt for omfattende'

(Omfanget av retningslinjene 3)

Begrunnelse

Hvorvidt omfanget av de foreslåtte retningslinjer er gjennomførbare innenfor en treårig bachelorutdanning er det vanskelig for oss å vurdere. NOKUTs studiebarometer viser imidlertid at studenter ved barnevernspedagogutdanningene bruker mellom 25 og 30 timer i uka på studie, noe vi vurderer som veldig lavt. Vi er derfor opptatt av at nåværende treårig bachelor må utnyttes bedre. Det handler om både mer og bedre undervisning, mer ferdighetstrening og større krav til studentenes innsats. For å få det til trengs det innsats på andre områder enn det retningslinjene skal favne. Dette

handler bla høyere finansieringskategori for utdanningen, lærernes kompetanse og bedre studiefinansiering for studenter.

7. Andre høringsinnspill

FO syntes ved førstegangs lesing at oppbyggingen av retningslinjene var noe uklar. Men gjennom å ha lest det mer inngående og fått presentert det flere ganger av medlemmer i ressursgruppa, virker forslaget mer forståelig og bedre enn førsteinntrykket. Vi håper derfor at det jobbes med formen og oppbyggingen. Vi mener også at retningslinjene vil tjene på og bli koblet opp mot en beskrivelse av kunnskapsområder - hvor læringsutbyttebeskrivelser og ferdigheter bygger på de ulike kunnskapsområdene. Vi vil særlig her trekke fram forslaget til retningslinjer for vernepleierutdanninga som vi mener har løst dette på en mer ryddig måte.

Detaljnivået i læringsutbyttebeskrivelsene er noe forskjellig og begrunnelsen for hvorfor læringsutbyttebeskrivelsene er lagt på de ulike nivåene begrunnes ikke. FO savner her en mer stringent inndeling av nivå og detaljeringsgrad. Slik det nå står, skifter det fra svært vide formuleringer til helt spesifikke uten at det er mulig å forstå hvorfor disse valgene er tatt. FO mener at forslaget virker litt tilfeldig inndelt når det gjelder dette.

Konkrete endringsforslag:

Læringsutbyttebeskrivelser:

Barnevernspedagoger må ha **bred kunnskap** om barn og unges psykiske helse og de må ha **bred kunnskap** om familie og nettverksarbeid. Disse læringsutbyttebeskrivelsene nr 21 og 22, må derfor flyttes fram og være på et høyere nivå.

Angående ferdigheter

FO Her må det særlig ryddes i språket. Bruken av begrepet «kan anvende» brukes gjennomgående, men bør i mange sammenhenger erstattes av andre og bedre formuleringer.

Noen eksempler:

I punkt 1. I stedet for «kan anvende kritisk refleksjon..» - «kan reflektere kritisk over egen fagforståelse» eventuelt «kan anvende kunnskap om kritisk refleksjon»

I punkt 7 «kan anvende relasjoner, samtale og samhandling»- «Kan anvende kunnskap om relasjoner osv..»

I punkt 11 «kan anvende kompetanse til å veilede,,,» - «kan veilede barn og unge osv...»

FO mener at retningslinjene for barnevernspedutdanninga i større grad bør samsvare med sosionomer og vernepleier. Begge de utkastene framstår i formen mer ryddige, utfyllende og logiske.

Angående krav til studiets oppbygging

Her står det i tredje avsnitt at «bachelor i barnevern gir et godt grunnlag for å bygge videre til master i barnevern». FO mener at bachelor i barnevern også kvalifiserer for andre masterløp som for eksempel sosialt arbeid eller master i psykososialt arbeid for barn og unge. De bør derfor stå;

«Bachelor i barnevern gir et godt grunnlag for å bygge videre til ulike master- og videreutdanninger»

Med vennlig hilsen

Velg leder
Velg tittel

Inger Karseth
Rådgiver